Voorstel raad

Nummer
B.1
Portefeuillehouder
M.J. Versluis

Contact en vragen via
Technischevragen@hollandskroon.nl

Datum raadsvergadering	Datum B&W-besluit
20 juni 2024	28 mei 2024

Onderwerp
Kadernota 2025

Kern van het voorstel
Met het aanbieden van de Kadernota 2025 stellen wij de raad in staat de kaders te bepalen waarbinnen een sluitende meerjarenbegroting kan worden vormgegeven. In de Kadernota wordt de huidige financiële situatie van de gemeente uiteengezet en worden de prioriteiten en belangrijke keuzes voor de komende jaren vastgesteld.

Voorgesteld besluit
Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor: 1. de Kadernota 2025 vast te stellen en daarmee akkoord te gaan met de financiële en beleidsinhoudelijke uitgangspunten en prioriteiten voor de Begroting 2025; 2. aan het college de opdracht te geven om op basis van deze Kadernota een meerjarig structureel sluitende begroting op te stellen en daarin speerpunten en doelen te vertalen naar prestaties met bijbehorende effect- en prestatie-indicatoren en financiële wensen, noodzakelijkheden en bezuinigingen en dit aan de gemeenteraad voor te leggen.

Wettelijke grondslag
Gemeentewet, BBV, Financiële verordening Hollands Kroon

De gemeenteraad besluit:
Griffier Voorzitter

Aanleiding
Om op hoofdlijnen koers te bepalen richting de Begroting 2025 wordt de Kadernota 2025 opgesteld. Met het aanbieden van de Kadernota 2025 markeren we de start van het maken van de Begroting 2025.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
De Kadernota bepaalt de koers om te komen tot een structureel meerjarig sluitende begroting.

Motivering per voorgesteld besluit
Deze Kadernota weerspiegelt niet alleen de wensen van uw raad, maar ook hebben ombuigingen op het bestaande beleid een plek gekregen. Niet onbelangrijk om te noemen is dat we daarbij kritisch kijken naar de eigen organisatie in termen van effectiviteit en efficiency en ook naar dat van onze partners, zoals gemeenschappelijke regelingen en grote contracten. In het tot stand komen van een sluitend meerjarenperspectief hebben we dit jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid het vrije deel van de algemene reserve van de gemeente aan te spreken, zonder dat onze weerstandscapaciteit in het geding komt. **Deze Kadernota is tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met uw raad** Vooraf is door middel van een aantal werksessies uw inbreng gevraagd. In de werksessie van 23 april 2024 zijn drie scenario's gepresenteerd en besproken, waarbij de voorkeur van het college en uw raad uitging naar het meest gunstige scenario ('Wind Mee'). Dit scenario vormt de basis van deze Kadernota om te komen tot een sluitend perspectief. Tijdens de werksessies voor de Kadernota hebben wij u een financieel beeld voorgelegd met informatie die beschikbaar was tot dat moment. In het proces van de Kadernota is gebleken dat nog niet alle informatie

inzake de algemene uitkering volledig was verwerkt. Dit was nog niet eerder gesignaleerd door de complexiteit van de berekeningen van het Gemeentefonds in combinatie met de werkwijze van en de overgang naar de nieuwe financiële applicatie.

Het te verwachten tekort voor 2028 is minder groot dan in eerste instantie met u gedeeld, maar ombuigingen zijn noodzakelijk. De toekomst blijft onzeker en de ambities onverminderd hoog. Omdat op onderdelen het resultaat van de ombuigingen onzeker is, hebben we de omvang van de voorgestelde maatregelen niet bijgesteld, maar wel het beroep op de algemene reserve aangepast.

De volgende uitgangspunten vormen de basis van deze Kadernota:

Afspraken voorjaarsnota Rijk

- Opschalingskorting
  In de voorjaarsnota van het Rijk is bevestigd dat het demissionair kabinet besloten heeft de opschalingskorting volledig af te schaffen.
- Bruto Binnenlands Product (BBP)-systematiek
  Gemeenten krijgen bij de invoering van de Bruto Binnenlands Product (BBP)-systematiek vanaf 2024 het negatieve financiële effect gecompenseerd, met uitzondering van 2025.

Bestuurlijke keuzes

- Ombuigingen in beleidsvelden
  In werksessies met de raad is gekozen voor ombuigingen (bezuinigingen) die enerzijds ruimte maken voor het verwezenlijken van de ambities uit het coalitieakkoord. En anderzijds de gemeente ook op termijn financieel weerbaar houden. Deze ombuigingen en bijstellingen zijn verwerkt in de cijfers. Het is van belang te onderstrepen dat de genoemde ombuigingen indicatief zijn. Het is denkbaar dat bij de uitwerking blijkt dat de inhoud van de mutatie anders uitpakt dan voorzien.
- Kosten verleggen en aantrekken nieuwe subsidies
  We onderzoeken de mogelijkheid kosten te verleggen door op een slimme manier samen te werken met andere organisaties, en activiteiten te financieren door subsidies binnen te halen.
- Taakstelling voor Gemeenschappelijke Regelingen
  De gemeenschappelijke regelingen een taakstelling opleggen is niet onlogisch. Wanneer een gemeente snijdt in de taken, heeft dat effect op de gemeenschappelijke regeling die die taak uitvoert. Afhankelijkheid van de opstelling van andere gemeenten is hierbij groot. Daarnaast zijn de gemeenten

soms ook opdrachtgever van de GR-en, en dat wringt met deze gekozen optie om de taakstelling in te boeken.

Technische Dekking

- Geen indexatie doorvoeren en vrijval van indexatiebuffer
  Het uitgangspunt voor 2025 is om de budgetten aan de lastenkant van de begroting **NIET** te indexeren. Daarnaast komt de nog aanwezige indexatiebuffer te vervallen.
- Geen rekening houden met loonstijgingen.
- Algemene reserve
  - Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de algemene reserve in te zetten om de begroting sluitend te maken. We mogen maximaal 10% van de Algemene reserve, **3,9 mln.** (op basis van 2025), inzetten zolang we niet onder de solvabiliteit van 20% dalen. Deze inzet telt dan mee in de berekening van het structureel begrotingssaldo.
  - In de begroting 2024 is voorgesteld en verwerkt de OZB-inkomsten van 613.000 in de 4 begrotingsjaren 2024 t/m 2027 te storten in de algemene reserve. Voorgesteld wordt de storting niet te doen.
- Onderuitputting / lucht uit de begroting
  Gebaseerd op resultaten uit het verleden (waar de gemeente bij de jaarrekening budget overhoudt), wordt verondersteld dat er in geringe mate 'lucht' zit in onze begroting.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De VNG heeft de gemeenten een begrotingsadvies gegeven: *"Maak het financiële gat of ravijn zichtbaar wanneer er niet wordt omgebogen. Laat vervolgens zien hoe je dit tekort wil dichten, maar start nog niet met ombuigingen."* Het tekort, of zoals de VNG het noemt "het financiële gat" voor onze gemeente is het startsaldo van de Kadernota plus de autonome ontwikkelingen en noodzakelijkheden. Wel worden er al ombuigingen ingezet met een beperkt maatschappelijk effect om zo toch invulling te geven aan het tekort. Het advies van de VNG krijgt nog een vervolg na de meicirculaire 2024. Dan zijn er mogelijk ook nieuwe inzichten vanuit het Rijk die van invloed kunnen zijn op de (meerjaren)begroting. Vooralsnog leiden de onzekerheden rondom het gemeentefonds tot een inherent risico dat voor een belangrijk deel uit de reserves wordt gedekt. Het inzetten van reserves kan alleen tijdelijk plaatsvinden omdat deze uitgeput raken terwijl structurele lasten blijven terugkomen. Daarmee is het inzetten van reserves dus een tijdelijke oplossing. Wij merken op dat bepaalde ombuigingen qua aard moeilijk haalbaar kunnen zijn. Dit geldt vooral voor ombuigingen waarbij wij sterk afhankelijk zijn van derden zoals de GR-en.

In de Kadernota 2025 speelt een aantal ontwikkelingen en risico's. Daarvoor geldt dat we bij de Begroting 2025 opnieuw moeten beoordelen of deze financieel al vertaald kunnen (of moeten) worden. Als dat het geval is, dan brengen we dat in beeld. Uiteraard wordt de puzzel om de begroting sluitend te maken dan complexer.

Alternatieven (incl. argumenten)
Uw raad heeft de mogelijkheid voorstellen te doen voor een andere prioritering dan het college heeft aangegeven in de Kadernota.

Financiële gevolgen	
Kosten/opbrengsten	Nvt.
Dekking binnen begroting	
Geen dekking binnen begroting	Dekkingsvoorstel:
Fiscale gevolgen	
Toelichting: Met het vaststellen van de Kadernota 2025 leggen we geen financiële besluiten aan u voor.	

Communicatie
Deze kadernota is tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met uw raad. Vooraf is door middel van een aantal werksessies uw inbreng gevraagd. In de werksessie van 23 april 2024 zijn drie scenario's gepresenteerd en besproken, waarbij de voorkeur van het college en de raad uitging naar het meest gunstige scenario ('Wind Mee'). Dit scenario vormt de basis van deze kadernota om te komen tot een sluitend perspectief.

Bijlagen
1. Kadernota 2025